

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНА ОБЛАСТ МЕНАЏМЕНТ И БИЗНИС НА ФАКУЛТЕТ ЗА ТУРИЗАМ И БИЗНИС ЛОГИСТИКА ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр. 2102-117/4 од 2.9.2026 година донесена на 355. седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика, одржана на 2.9.2026 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на еден наставник во сите звања за наставно-научната област *менаџмент и бизнис* на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип:

- проф. д-р Марија Магдинчева-Шопова – редовен професор на Факултет за туризам и бизнис логистика, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, претседател;

- проф. д-р Мимоза Серафимова – редовен професор на Факултет за туризам и бизнис логистика, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, член;

- проф. д-р Мичо Апостолов – редовен професор на Факултет за туризам и бизнис логистика, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, член.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ на 15.8.2026 година и во предвидениот рок се пријави само еден кандидат:

- д-р Христина Серафимовска, доцент на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Врз основа на приложената документација од кандидатката, чест ни е на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Д-р Христина Серафимовска е родена на 18.1.1981 г. во Штип, Република Македонија. Средно училиште со одличен успех завршува во Штип, во Гимназија „Славчо Стојменски“. Во 2004 г. дипломира на Филолошки факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, група Македонска книжевност и јужнословенски книжевности со македонски јазик и се стекнува со звање – дипломиран професор по македонска книжевност со македонски јазик. Своеето образование го продолжува во 2008 г. кога се запишува на постдипломски студии на МБА менаџмент на Економски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Магистрира во ноември 2010 г. со одбрана на магистерскиот труд *„Претприемништвото и локалниот економски развој – Општина Штип“* под менторство на академик Таки Фити (среден успех 8,56) и се стекнува со звање - магистер на економски науки од областа на МБА менаџмент. Докторира во октомври 2016 г., исто така на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, овој пат на Економскиот институт под менторство на проф. д-р Васил Поповски. Со одбраната на докторската дисертација под наслов *„Улогата на претприемништвото во развојот на иновативниот потенцијал на човечките ресурси за постигнување одржлива*

конкурентска предност“ се стекнува со звање доктор на економски науки. Паралелно со изработката на докторската дисертација се запишува повторно на прв циклус студии, овој пат на Факултетот за менаџмент и организација на Меѓународен славјански универзитет „Гаврило Романович Державин“ – Свети Николе, Битола, каде што дипломира во 2018 г. (просечен успех 9,16) и се здобива со звање дипломиран економист – менаџер.

Доц. д-р Христина Серафимовска има заснован работен однос на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип од основањето на Универзитетот во март 2007 г., до денес, најпрво на работно место советник на ректорот/советник за настава, а во февруари 2022 г. се стекнува со звање насловен доцент на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип во наставно-научните области претприемништво (50623) и управување со човечки ресурси (50622). Кандидатката во периодот 2022 – 2026 г. со Одлука бр. 2102 – 155/3 од 18.7.2022 г. на 273. седница на Наставно-научниот совет, одржана на 18.7.2022 г., е избрана во наставно-научно звање доцент за наставно-научната област претприемништво (50623) на Факултетот за туризам и бизнис логистика.

Доц. д-р Христина Серафимовска активно се служи со англискиот јазик, а за познавање на истиот има приложено и соодветен сертификат.

Дополнително во минатото во рамки на нејзината поширока општествена активност, поточно 15 ноември 2021 г. е именувана за претседател на Надзорниот одбор за контрола на материјално-финансиското работење на Јавното претпријатие за комунално-производни и услужни дејности „Исар“ – Штип, функција што ја извршува до август 2024 г. кога е избрана за член на Советот на Општина Штип, согласно со резултатите од спроведените Локални избори одржани на 17 октомври 2021 г.

Во моментот доц. д-р Христина Серафимовска ја извршува функцијата директор на Агенцијата за квалитет во високото образование на Република Северна Македонија, именувана од Собранието на РСМ на седницата одржана на 22 април 2025 г. (Сл. весник бр.85/25).

Општи и посебни услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање согласно со Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

Општи услови за избор:

1. **Просечен успех:** Кандидатката доц. д-р Христина Серафимовска има завршено прв циклус студии со просечна оценка 9,16 и втор циклус студии со просечна оценка 8,56.

2. **Научен степен доктор на науки од областа во која се избира:** Кандидатката има научен степен доктор на економски науки од научната област *претприемништво*, односно *менаџмент и бизнис* (според Уредбата за утврдување на научноистражувачките полиња од трето ниво (области) од 2024 г.), со кој се стекнала по одбраната на докторската дисертација *„Улогата на претприемништвото во развојот на иновативниот потенцијал на човечките ресурси за постигнување одржлива конкурентска предност“*.

3. **Претходен избор во звање:** Во периодот 2022 – 2026 година со Одлука бр. 2102 – 155/3 од 18.7.2022 година на 273. седница на Наставно-научниот совет, одржана на 18.7.2022 г., кандидатката била избрана во наставно-научно звање доцент за наставно-научната област претприемништво (50623) на Факултетот за туризам и бизнис логистика.

4. **Објавени најмалку пет научни трудови во референтни научни публикации во последните пет години:**

Ред. бр.	Автор	Наслов на трудот	Научна публикација (списание)	Година и линк
1	Apostolova Nikolovska, Marija, Serafimovska, Hristina	<i>Covid-19's Impact on Macedonian Higher Education - Are Our Universities Entrepreneurial Enough?</i>	Security Dialogues, Vol.13, No. 1, el ISSN 1857-8055 (Indexing: EBSCO, CEEOL, DOAJ, European Reference Index for the Humanities (ERIH), Sherpa/Romeo, Directory of Research Journals Indexing (DRJI), Index Copernicus International (ICI), Advanced Science Index (ASI), OAJI - Open Academic Journals Index, Journals for Free, Global Impact Factor, Cite Factor, Research Bible, COBISS.MK, MOAJ, BSZ (Universitätsbibliothek der Ludwig - Maximilians Universität München (OPAC), ZDB OPAC, Staatsbibliothek zu Berlin, University Library in Hamburg, electronic library of the University of Regensburg. SD has begun the process of obtaining indexation at Scopus)	2022 https://eprints.ugd.edu.mk/35645/
2	Serafimovska, Hristina, Apostolova Nikolovska, Marija	<i>Career Choice and Effective Career Management: Entrepreneurship as Basis on the Way of Career</i>	International Journal of Economics, Management and Tourism, Vol. 2, No.2, pp. 42-53, ISSN 2671 – 3810, (on-line)	2022 https://eprints.ugd.edu.mk/35644/
3	Danilova, Snezana Atanasova Pacemska Tatjana, Serafimovska, Hristina, Atanasova, Ana	<i>Application of Game Theory and Nash Equilibrium in Hotel Management</i>	Conference Proceedings, 7 th International Scientific Conference “CHALLENGES OF TOURISM AND BUSINESS LOGISTICS IN THE 21ST CENTURY »ISCTBL 2024« ISBN 978-608-277-068-0	2024 https://eprints.ugd.edu.mk/35711/
4	Serafimovska, Hristina, Magdinceva Sopova, Marija	<i>Factors That Control Entrepreneurial Behavior - Perception of Youth in Republic of North Macedonia</i>	Economic Development, Year.27 No.1-2/2025, ISSN 1409-7893, e-ISSN 1857-7741 (Indexing: EBSCO, Central and Eastern European Online Library)	2025 https://eprints.ugd.edu.mk/38051/

5	Serafimovska, Hristina Magdinceva Sopova, Marija	<i>Normative Beliefs as a Factor for Development of the Entrepreneurial Initiative Among Young People</i>	International Journal of Economics, Management and Tourism, Vol. 5 No. 1, pp. 50-59, ISSN 2671-3810 (online)	2025 https://eprints.ugd.edu.mk/38797/
6	Hristina Serafimovska	<i>Persistent Barriers to Women's Entrepreneurship in North Macedonia: An Integrative Review (2013–2025),</i>	Economic Development, Year. 28 No. 2/2026, ISSN 1857-7741 (on-line) (Indexing: EBSCO, Central and Eastern European Online Library)	2026 https://eprints.ugd.edu.mk/38796/

5. **Потврда за познавање на најмалку еден странски јазик:** Кандидатката има приложено сертификат за владеење на англиски јазик.

6. **Способност за изведување на високообразовна дејност:** Кандидатката во изминатите пет академски години од 2022 до 2026 година држи континуирана настава во зимски и во летен семестар, како доцент на студиските програми од прв и од втор циклус студии на ФТБЛ. Врз основа на донесени одлуки за ангажирање на наставници и соработници на Факултетот за туризам и бизнис логистика при УГД се потврдува нејзината ангажираност и способност за изведување на високообразовна дејност. Исто така, доцент д-р Серафимовска во последните пет години се јавува во улога на ментор на дипломски трудови, член на комисији за јавна одбрана на дипломски трудови, организатор на работилници за обука на студенти, а исто е активна и во делот на развој на наставната дејност воопшто, како обучувач на наставници за работа со современи методи за активна настава. Освен активна вклученост во изведување настава (предавања и вежби), кандидатката во своето минато професионално искуство бележи и учество на конференции, форуми, дебати, објавување на учебници, научни и стручни трудови, учество на проекти и сл.

Посебни услови:

1. **Учество во научноистражувачки проекти, односно значајни достигнувања во примената на научноистражувачките резултати**

- Доц. д-р Христина Серафимовска со своите активности се јавува како дел од следниве проекти:

- Serafimovska, Hristina (2022) - *Strengthening apprentice on entrepreneurship 2022-1-TR01-KA220-VET-000085298*, Erasmus+ KA220-VET. <https://eprints.ugd.edu.mk/38808/>

- Serafimovska, Hristina (2022) *Тригодишен национален проект за професионално усовршување на воспитно-образовниот кадар во училиштата на Република Северна Македонија (2022-2024)* <https://eprints.ugd.edu.mk/38809/>

- Atanasova-Pacemska, Tatjana and Serafimovska, Hristina (2026) *Gamified Education for Environmental, Social and Governance Awareness in Higher Education (GenESG)*, Erasmus+ KA220-HED – Cooperation Partnerships in Higher Education, Project No.: 2026-1-IT02-KA220-HED-000455987. <https://eprints.ugd.edu.mk/38824/>

2. **Придонес во оспособувањето на помлади наставници и соработници**

Кандидатката континуирано придонесува во оспособувањето и професионалниот развој на помлади наставници и соработници преку

споделување на наставни и истражувачки искуства, стручни консултации и методолошка поддршка при подготовка и пишување научни и стручни трудови. Нејзиниот менторски ангажман се остварува и преку реализација на обуки за развој на претприемачки вештини, поддршка во наставниот процес и насочување кон примена на современи и активни методи на учење. Дополнително, како ментор на дипломски трудови, кандидатката придонесува за развивање на истражувачките, аналитичките и академските компетенции на студентите, со што обезбедува континуитет во развојот на идниот наставен и стручен кадар.

3. Има остварено минимум вкупно 75 поени: (НО=30; НИ=38; САОР=7)

Во изборниот период 2022-2026 г. кандидатката доц. д-р Христина Серафимовска има остварено вкупно 159,8 поени од целокупната актива и тоа: 30 поени од наставно-образовна дејност; 75,3 поени од научноистражувачка дејност и 54,5 поени од стручно-апликативна и организациско-развојна дејност.

Во продолжение следи детална оценка на нејзината високообразовна дејност (наставно-образовна, научноистражувачка, стручно-апликативна и организациско-развојна дејност).

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Наставно-образовна дејност

Доцент д-р Серафимовска има потврдена способност за изведување на високообразовна дејност, врз основа на одлуки за ангажирање на наставници и соработници на Факултетот за туризам и бизнис логистика при УГД во Штип за периодот од 2022 до 2026 година за зимски и летен семестар, како и претходно во периодот кога била ангажирана како насловен доцент (февруари – јули 2022 г.) на истиот факултет и како стручен соработник на Економски факултет, УГД, во период од четири семестри почнувајќи од учебната 2017/2018 г. Од моментот кога е избрана за доцент, со Одлука бр. 2102-155/3 од 18.7.2022 г. донесена на 273. седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика до денес, реализирала предавања на прв циклус студии во најголем дел на студиските програми Бизнис логистика и Бизнис администрација, но застапена е повремено со предмети и на студиските програми Туризам, Гастрономија и исхрана, Туризам и угостителство, Хотелско-ресторански менаџмент во наставните центри на УГД во градовите Гевгелија, Штип и Скопје. Доцент д-р Серафимовска реализирала предавања на прв циклус студии по предметите: Претприемништво и мал бизнис, Дигитален бизнис, Иновации, Симулација на донесување одлуки, Истражување во туризмот и угостителството, Организациско однесување, Практична настава и сл. На втор циклус студии со предметот Иновации е застапена на студиските програми Бизнис логистика (60 ЕКТС), Бизнис администрација (60 ЕКТС), Бизнис логистика (120 ЕКТС) и Бизнис администрација (120 ЕКТС).

Научноистражувачка дејност

Доцент д-р Христина Серафимовска во последните пет години е автор и коавтор на научни трудови објавени во меѓународни научни списанија, трудови објавени во зборници на трудови на научни собири и е учесник во научноистражувачки проекти од национален и меѓународен карактер.

Наведените трудови и активности се составен дел на е-репозиториумот при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип. <https://eprints.ugd.edu.mk/view/creators/Serafimovska=3AHristina=3A=3A.html>

Трудовите објавени во меѓународни научни списанија и во зборници на трудови на научни собири, кои се постари од пет години од последниот избор на кандидатката во наставно-научно звање доцент, се презентирани и научно евалуирани во Рефератот од Рецензентската комисија кој е објавен во Универзитетски билтен број 302, јули 2022 година. Пристап на следниов линк: https://ww.ugd.edu.mk/documents/univerzitetski_bilten/ebiltene/21-25/2022/302/pdf/302-7.pdf

Кандидатката во последните пет години ги има објавено следниве научни и стручни трудови во меѓународни списанија и меѓународни научни публикации кои имаат научноистражувачка примена и тоа:

Објавени научни трудови во меѓународни научни списанија последните пет години со кратка евалуација:

1. Serafimovska, Hristina (2026) *Persistent barriers to women's entrepreneurship in North Macedonia: An integrative review (2013–2025)*. Economic Development, Journal of the Institute of Economics - Skopje, 28 (2). ISSN 1857-7741, <https://www.doi.org/10.55302/ED26282241s>,

Оваа студија има за цел да ја процени положбата на жените претприемачи во Северна Македонија преку интегративен преглед на емпириски истражувања објавени помеѓу 2013 и 2025 година, фокусирајќи се на системските бариери што влијаат на нивниот развој. Истражувањето идентификува повторувачки бариери и силна лонгитудинална конвергенција низ студиите. Пристапот до финансии, ограниченото учество во деловните мрежи, постојаните притисоци за рамнотежа помеѓу работата и животот и социо-културните норми остануваат доминантни ограничувања. Научниот придонес на овој интегративен преглед лежи во неговата структурирана консолидација на фрагментирани истражувања и во демонстрирањето на опстојувањето на структурните бариери во текот на повеќе од една деценија. Студијата обезбедува релевантна основа за идни лонгитудинални и истражувања насочени кон креирање политики, истовремено нудејќи насоки за развој на покохерентни и родово сензитивни механизми за поддршка на жените претприемачи. Достапен на: <https://eprints.ugd.edu.mk/38796/>

2. Magdincheva-Shopova, Marija and Stojanovska Stefanova, Aneta and Serafimovska, Hristina (2025) *An Entrepreneurial Approach and Policy Frameworks for the Advancement of Public-Private Partnerships*. Academos Journal, 1 (1). ISSN 2955-2753

Во современи услови на функционирање, јавните институции сè почесто се соочуваат со ограничен пристап до ресурсите потребни за реализација на проекти од јавен и општествен интерес. Во тој контекст, јавно-приватното партнерство (ЈПП) претставува значаен механизам за поттикнување на локалниот развој и реализација на инфраструктурни проекти преку мобилизирање на финансиските ресурси, знаењата и иновативниот потенцијал на приватниот сектор. Претприемачките иницијативи и вклучувањето на приватните инвеститори создаваат можности за поефикасно користење на расположливиот капитал и примена на иновативни решенија во реализацијата

на проекти од јавен интерес. Во фокусот на истражувањето е претприемачкиот пристап како значаен фактор за развој и унапредување на моделите на јавно-приватно партнерство, со посебен акцент на примената на иновативни бизнис модели и воспоставувањето стратешки партнерства. Студијата го испитува потенцијалот на претприемачкиот пристап и соодветните политики за унапредување на соработката и синергијата меѓу јавниот и приватниот сектор, со цел постигнување поголема ефикасност и одржливост на јавно-приватните партнерства. Основната цел на истражувањето е да се испита и потврди претпоставката дека претприемачкото размислување и претприемачките практики придонесуваат кон создавање поиновативни, поефикасни и долгорочно одржливи партнерства меѓу јавниот и приватниот сектор. Достапен на: <https://eprints.ugd.edu.mk/37854/>

3. Serafimovska, Hristina and Magdincheva-Shopova, Marija (2025) *Factors that control entrepreneurial behavior - perception of youth in Republic of North Macedonia*. Economic Development, Journal of the Institute of Economics - Skopje, 1-2 (1-2). pp. 137-152. ISSN 1857-7741

Имајќи ги предвид специфичните карактеристики, интереси и потреби на младите луѓе, од особено значење за секоја земја е да ги идентификува факторите што ја поттикнуваат нивната претприемачка активност и придонесуваат кон економскиот развој. Во таа насока, важно е да се согледа перцепцијата на младите за факторите од окружувањето, како што се достапноста на ресурси, знаења, вештини и можности, кои можат да го поттикнат, олеснат или ограничат нивното претприемачко однесување. Трудот се базира на теоретските постулати на Теоријата за планирано однесување и обезбедува збир на детерминанти од кои младите треба да ги препознаат оние што имаат најголемо значење за нив. Заклучоците се влечени врз основа на примарни податоци добиени од емпириски истражувања спроведени во Република Северна Македонија меѓу млади студенти на возраст од 18 до 29 години. Трудот е важен и поради можностите што ги отвора за идни истражувања насочени кон испитување на квалитетот на идентификуваните фактори, можностите за нивно подобрување, компаративни анализи со други земји итн. Достапен на: <https://eprints.ugd.edu.mk/38051/>

4. Serafimovska, Hristina and Magdincheva-Shopova, Marija (2025) *Normative beliefs as a factor for development of the entrepreneurial initiative among young people*. International Journal of Economics, Management and Tourism, 5 (1). ISSN 2671-3810

За да се пронајде вистинската суштина на претприемачкото однесување на младите, трудот ги истражува оние детерминанти кои се дел од социјалната средина и имаат најголемо влијание врз одлуката на младите луѓе да преземат претприемачки потфат. Трудот се повикува на теоретските постулати на Теоријата за планирано однесување (Theory of Planned Behaviour), а заклучоците се извлечени од примарните податоци добиени од емпириските истражувања спроведени помеѓу младите во Република Северна Македонија. Наодите покажуваат дека младите луѓе го препознаваат прифаќањето на деловната заедница како најважен фактор за претприемачка одлука. Достапен на: <https://eprints.ugd.edu.mk/38797/>

5. Serafimovska, Hristina and Apostolova Nikolovska, Marija (2022) *Career Choice and Effective Career Management: Entrepreneurship as Basis on the Way to Career*. International Journal of Economics, Management and Tourism, 2 (2). pp. 42-53. ISSN 2671-3810

Во трудот се анализира значењето на ефикасното управување со кариерата и улогата на организациската поддршка во професионалниот развој на вработените. Врз основа на емпириско истражување спроведено на примерок од 102 вработени се испитува поврзаноста меѓу перцепциите за стратегиите за кариерен развој и ефикасното управување со кариерата. Придонесот на трудот се согледува во идентификувањето на значењето на континуираното лично и професионално усовршување и потребата од соодветни организациски политики и практики за поддршка на кариерниот развој на вработените. Достапен на: <https://eprints.ugd.edu.mk/35644/>

6. Apostolova Nikolovska, Marija and Serafimovska, Hristina (2022) *Covid-19's Impact on Macedonian Higher Education - Are Our Universities Entrepreneurial Enough? Security dialogues*, 13 (1).

Во трудот се анализира влијанието на пандемијата Ковид-19 врз високото образование, со посебен осврт на способноста на универзитетите за брзо приспособување кон променетите услови на работа. Преку студија на случај на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип се истакнува значењето на претприемачката ориентација во управувањето со универзитетите, дигитализацијата и ефикасното управување со ресурсите како фактори за успешно справување со кризни ситуации. Придонесот на трудот се согледува во идентификувањето на претприемачкиот пристап и дигиталната трансформација како значајни предуслови за организациска адаптивност, континуитет и развој на високообразовните институции во услови на криза преку отворање на прашањето: Можат ли универзитетите да ја претворат оваа кризна состојба во можност? Достапен на: <https://eprints.ugd.edu.mk/35645/>

Трудови објавени во зборници на трудови на научни собири (домашни и странски) и годишен зборник во последните пет години:

7. Serafimovska, Hristina (2024) *Entrepreneurial Behaviour in service of Interculturalism*. Годишен зборник на Факултет за туризам и бизнис логистика, 1 (4). ISSN 2671-3969

Овој труд има за цел да го стави претприемачкото однесување, како универзална димензија на општествениот живот, во функција на интеркултурализмот со цел надминување на разликите и воспоставување на принципите на хармонија во живеењето. Прашањето за влијанието на религијата и културата врз водењето бизнис е долго време присутно во економската литература. Религиозните, етничките и други општествени групи, кои имаат своја субкултура, создаваат свој систем на вредности кој го одредува однесувањето на економските субјекти. Но, она што е предмет на интерес на овој труд е обратниот однос според кој претприемништвото ќе биде она што ќе може да влијае врз надминувањето на разликите создадени од различните култури. Овој труд дава препораки со кои основните карактеристики на претприемништвото (иновација, проактивност, преземање ризици итн.) отвораат можности за надминување на предизвиците на современото живеење и интеркултурализмот. Достапен на: <https://eprints.ugd.edu.mk/35660/>

8. Danilova, Snezana and Atanasova Pachemska, Tatjana and Serafimovska, Hristina and Atanasova, Ana (2024) *Application of Game Theory and Nash Equilibrium in Hotel Management*. 7th International Scientific Conference “Challenges of Tourism and Business Logistics in the 21st Century” - (ISCTBL). Goce Delcev University, Stip, pp. 243-251. ISBN 978-608-277-068-0

Во трудот се разгледува примената на теоријата на игри како инструмент за донесување одлуки и управување со ризик во услови на конфликтни и стратешки интеракции, со посебен осврт на можностите што ги нудат современите технологии, машинското учење, невронските мрежи и вештачката интелигенција. Преку практичен пример од хотелски синџир во Република Северна Македонија е прикажана примената на теоријата на игри во процесот на деловно одлучување и изборот на кооперативна стратегија. Придонесот на трудот се согледува во поврзувањето на теоретските концепти на теоријата на игри со нивната практична примена во деловното одлучување и управувањето со ризик. Достапен на: <https://eprints.ugd.edu.mk/35711/>

Монографии, учебници и учебни помагала објавени во последните 5 години

Дел од монографија:

9. Serafimovska, Hristina (2024) *Foundation for success, Entrepreneurial Initiative among Young people – Behavioural Beliefs as a Factor*. In: Knowledge and talent: foundation for success. European University Skopje Faculty of Economics. ISBN 978-608-4574-97-2

Во студијата се истражуваат факторите што влијаат врз формирањето на претприемачките намери и иницијативи кај младите, со посебен фокус на бихевиоралните верувања во рамките на Теоријата на планирано однесување. Врз основа на емпириско истражување спроведено на примерок од 147 млади лица на возраст од 18 до 29 години се идентификуваат клучните мотиватори за започнување сопствен бизнис и се испитува нивната поврзаност со демографските карактеристики на испитаниците. Придонесот на трудот се согледува во емпириското утврдување на факторите што го поттикнуваат претприемачкото однесување кај младите и во обезбедувањето релевантни сознанија за развој на мерки и политики за поттикнување на младинското претприемништво. Достапен на: <https://eprints.ugd.edu.mk/35664/>

Учество на конференции и работилници во земјава и во странство

10. Serafimovska, H, (2026) *Curriculum Development and Quality Assurance in Higher Education: A Case Study of Italian and English Language and Literature Programs*, In: 9th International Academic Conference an education, Teaching and Learning, 20-22 <arch 2026, Lisbon, Portugal.

11. Serafimovska, Hristina (2023) *Review of the condition of women's entrepreneurship in the Republic of Macedonia*. In: International women's day conference in economics, finance and management, 8-9 March 2023, University of Economics in Katowice. <https://eprints.ugd.edu.mk/38806/>

12. Серафимовска, Христина (2023) *Работилница за развој на бизнис вештини*. реализирана на 11, 13 и 15 декември 2023 година, наменета за студенти од различни факултети на УГД како дел од проектот „Strengthening apprentice on entrepreneurship“. <https://eprints.ugd.edu.mk/38807/>

Член на организациски или научен одбор на научен собир

13. 9th International Scientific Conference “Chalendges of Tourism and Business Logistics in the 21 Century” – ISCTBL 2026. Одлука бр. 2102-35/10 од 3.2.2026 г.

14. Second National Conference of the Faculty of Tourism and Business Logistics

“Cultural Heritage Between Tourism and Identity”, 2025, Одлука бр. 2102-60/6 од 04.04.2025

15. 7th International Scientific Conference “Challenges of Tourism and Business Logistics in the 21 Century” – ISCTBL 2024. Одлука бр. 2102-70/5 од 18.03.2024 г.

16. Third International Students Symposium of the Faculty of Tourism and Business Logistics “Challenges in the New World of the Digital Era – A Multidisciplinary Approach”, 2024, Одлука бр. 2102-142/8 од 03.09.2024 г.

17. First National Conference of the Faculty of Tourism and Business Logistics “Cultural Heritage Between Tourism and Identity”, 2024, Одлука бр. 2102-70/4 од 18.03.2024

18. 6th International Scientific Conference “Challenges of Tourism and Business Logistics in the 21 Century” – ISCTBL 2023. Одлука бр. 2102-86/3 од 19.04.2023 г.

19. Second International Students Symposium of the Faculty of Tourism and Business Logistics “Challenges in the New World of the Digital Era – A Multidisciplinary Approach”, 2023, Одлука бр. 2102-86/6 од 19.04.2023 г.

20. 5th International Scientific Conference “Challenges of Tourism and Business Logistics in the 21 Century” – ISCTBL 2022. Одлука бр. 2102-65/14 од 10.03.2022 г.

21. First International Students Symposium of the Faculty of Tourism and Business Logistics “Challenges in the New World of the Digital Era – A Multidisciplinary Approach”, 2022, Одлука бр. 2102-65/16 од 10.03.2022 г.

Рецензент на трудови

22. Рецензент на труд објавен во списанието Journal of Entrepreneurship and Public Policy, Emerald Publishing **Indexing:** Thomson Reuters Emerging Sources Citation Index, SCOPUS, EBSCO, British Library etc., Manuscript ID JEPP-03-2023-0030.R2

Учество во научен проект.

23. Atanasova-Pacemska, Tatjana and Serafimovska, Hristina (2026) *Gamified Education for Environmental, Social and Governance Awareness in Higher Education (GenESG)*, Pr.No: 2026-1-IT02-KA220-HED-000455987. [Project] <https://eprints.ugd.edu.mk/38824/>

Целта на проектот е да се интегрираат принципите на животната средина, општеството и управувањето во универзитетските наставни програми преку гејмифициран систем за учење со предизвици, симулации и стимулации базирани на сценарија. Партнерите во проектот се од повеќе земји: Италија, Турција, Македонија, Португалија, Холандија и Ирска.

24. Serafimovska, Hristina (2022) *Strengthening apprentice on entrepreneurship* 2022-1-TR01-KA220-VET-000085298. [Project] <https://eprints.ugd.edu.mk/38808/>

Основна цел на проектот е да обезбеди развој на претприемачки вештини во секторот за стручно образование и обука. Како партнери се јавуваат институции од три земји: Македонија, Естонија и Турција. Активностите на проектот вклучуваат развој на образовни модули кои се фокусираат на претприемачки вештини, креирање и имплементација на модули за е-учење, флексибилно учење и воспоставување на Скала за претприемништво за приправници, дизајнирана да го процени влијанието на обезбедената обука.

Завршна евалуација на наставно-педагошката и научноистражувачката дејност

Во рамките на наставно-педагошката и научноистражувачката дејност, Рецензентската комисија констатира дека д-р Христина Серафимовска е посветен наставник и истражувач од областа на претприемништвото, кој делува професионално и стручно. Природата на нејзиниот опус во научноистражувачката работа покажува дека станува збор за иницијативен професионалец кој активно учествува во оспособувањето и проширување на знаењата на младите, организатор на работилници и учесник е во проекти кои го потврдуваат наведеното. Воедно бележи соодветна активност и во делот на научноистражувачката работа преку публикација на научни трудови, монографии, учество и организација на научни конференции и сл. Од приложеното може да се забележи дека кандидатката е поборник за активна настава со инклузивен пристап, како современо форма на образование и ефективен пренос на знаење.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Во периодот од изборот во звање доцент, кандидатката доцент д-р Христина Серафимовска била активна и во делот на стручно-апликативната дејност, како и во дејностите од поширок интерес. Учествува во бројни стручно-апликативни и организациско-развојни активности од кои може да се потврди нејзиниот интерес за професионален развој и проширување на академското, но и стручното искуство, како и развој на општеството воопшто.

Учество на стручни собири

25. Говорник/учесник во панел-дискусија „Од одлив на кадар до циркулација на таленти: како заедно да создадеме одржливи решенија“ – Skills 4 Justice, Економски факултет, УКИМ – Скопје, 2026 г.

26. Lecturer at the Two-Day Seminar at Mother Teresa University in Skopje: Institutional Capacity Building Seminar, 2025.

27. Говорник/учесник во Прва национална конференција „Културното наследство помеѓу туризмот и идентитетот“, Сесија 1 – Потенцијалите на културниот туризам, 2024 г.

28. Говорник/учесник на трибина „Мир и заедништво: патот пред нас“ по повод петгодишнината од потпишувањето на Документот за човечкото братство за мир во светот и заеднички живот и Меѓународниот ден на човечкото братство на Организацијата на Обединетите нации (2024), Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје.

Член во меѓународен уредувачки одбор на списание

29. Годишен зборник на Факултет за туризам и бизнис логистика (Yearbook – Faculty of Tourism and Business Logistics) (2026). Одлука бр. 2102-35/12 од 3.2.2026 г.

30. Годишен зборник на Факултет за туризам и бизнис логистика (Yearbook – Faculty of Tourism and Business Logistics) 3(1) (2023). Одлука бр. 2102-86/5 од 19.4.2023 г.

31. Годишен зборник на Факултет за туризам и бизнис логистика (Yearbook – Faculty of Tourism and Business Logistics) 2(1) (2022). Одлука бр. 2102-65/15 од 10.3.2022 г.

Стручно-апликативен проект во земјава

32. Serafimovska, Hristina (2022) Тригодишен национален проект за професионално усовршување на воспитно-образовниот кадар во училиштата на Република Северна Македонија. [Project] <https://eprints.ugd.edu.mk/38809/>

Тригодишен национален проект за професионално усовршување на воспитно-образовниот кадар во Република Северна Македонија, организиран од Бирото за развој на образованието, во соработка со акредитираната установа за спроведување обуки за наставници Академија ЦЕС – Скопје. Основната цел на проектот е оспособување на наставниците за примена на современи пристапи на активна настава и развивање претприемничко образование, преку примена на иновативни и интерактивни методи, создавање позитивна и поттикнувачка средина за учење и развивање култура на професионална соработка.

Доц. д-р Христина Серафимовска е вклучена во реализацијата на три акредитирани програми за професионално усовршување:

П12 – „Примена на иновативни интерактивни пристапи во наставата“;

П24 – „Стратегии за менаџмент во училница – принципи и примери на добра практика за создавање позитивна работна атмосфера во училница и во онлајн/виртуелна училница“;

П29 – „Професионална соработка на наставниците (стручни активи, заедници за учење, менторство и сл.)“.

Член на владини тела

33. Член на Работна група за имплементација и следење на Реформската агенда на Владата 2025-2027, област на политика – човеков капитал, Решение од министер за образование бр. 11-3969/2 од 16.5.2025 г.

Член на универзитетски тела/работни групи

34. Член на три универзитетски работни групи составени од претставници на факултетите при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, за реализација на *План за теренски активности и презентација* на Универзитетот пред учениците во средните училишта низ Македонија:

- Одлука на Универзитетскиот сенат бр.0201-1064/19 од 31.10.2023 г.;
- Одлука на Универзитетскиот сенат бр.0201-179/6 од 8.2.2024 г. и
- Одлука на Универзитетскиот сенат бр.0201-713/25 од 25.9.2024 г.

35. Член на Работна група за спроведување на уписот на нови студенти во учебната 2023/2024 г. на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Одлука на Универзитетскиот сенат бр. 0201-573/7 од 1.6.2023 година.

36. Член на Работна група за организација на настан „Патронен празник на УГД“, Одлука од ректор бр. 0204-287/1 од 6.3.2023 г.

Член на факултетски орган, комисија

37. Член на три комисии за одбрана на дипломска работа:
- Одлука бр. 2103-98/1 од 24.6.2026 г.;
 - Одлука бр. 2103-71/1 од 3.6.2026 г. и
 - Одлука бр. 2103-67/1 од 16.3.2023 г.
38. Член на Комисија за спроведување на тајно гласање за избор на членови на Универзитетски сенат, Одлука бр. 2102-60/4 од 4.4.2025 г.
39. Член на Комисија за самоевалуација на Факултет за туризам и бизнис логистика, Одлука на ННС бр. 2102-164/5 од 10.10.2024 г.
40. Член на Факултетски одбор за соработка и доверба со јавноста на Факултет за туризам и бизнис логистика, Одлука на ННС бр. 2102-86/14 од 19.4.2023 г.

Член на останати комисии и работни тела

41. Член на Стручна комисија за разгледување и давање предлози за доделување на наградата 13 Ноември на Град Скопје, за 2024 г. - *член на Комисијата од областа на воспитанието и образованието, науката и техничката култура*, Одлука на Одборот за доделување на наградата бр. 27-10334/1 од 20.9.2024 г.
42. Член на Стручна комисија за разгледување и давање предлози за доделување на наградата 13 Ноември на Град Скопје за 2025 г. - *член на Комисијата од областа на науката, воспитанието и образованието*, Одлука на Одборот за доделување на наградата бр. 27-11033/1 од 24.9.2025 г.

Стручни награди и признанија

43. Благодарница издадена од Националниот совет за високо образование и научноистражувачка дејност на Република Северна Македонија за успешна соработка во периодот 2021-2025 г. (2025).

Завршна евалуација на стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Од презентираниите активности може да се констатира дека кандидатката остварила континуирана и разновидна стручно-апликативна и организациско-развојна дејност, преку учество на стручни собири, реализација на проектни и едукативни активности, како и ангажман во повеќе универзитетски, владини, факултетски и други стручни тела и комисии. Особено се издвојува нејзиниот придонес во професионалното усовршување на наставничкиот кадар, имплементацијата на реформски процеси во областа на човечкиот капитал, како и во организациски и развојни активности на Универзитетот. Членството во стручни и оценувачки комисии од областа на образованието и науката дополнително укажува на препознавање на нејзината стручност и професионално искуство и надвор од матичната институција. Наведените активности потврдуваат континуиран придонес на кандидатката во поврзувањето на академската дејност со практиката, институционалниот развој и пошироката општествена заедница.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Согласно со Законот за високото образование на Република Северна Македонија и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, Рецензентската комисија ја разгледа целокупната документација доставена по објавениот Конкурс и констатира дека единствен пријавен кандидат е доцент д-р Христина Серафимовска, вработена на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип. Врз основа на деталниот преглед и евалуација на приложената документација, Рецензентската комисија утврди дека кандидатката во целост ги исполнува сите услови предвидени со законските прописи за избор во наставно-научно звање вонреден професор во наставно-научната област менаџмент и бизнис.

Рецензентската комисија констатира дека кандидатката во периодот од претходниот избор остварила континуирана и значајна наставно-образовна, научноистражувачка, стручно-апликативна и организациско-развојна дејност. Нејзиниот професионален и академски развој се потврдува преку реализираната наставна дејност, објавените научни и стручни трудови, учеството во научни и стручно-апликативни проекти, како и преку ангажманот во универзитетски, институционални и други стручни тела и активности. Согласно со критериумите за вреднување утврдени во Правилникот, кандидатката има остварено вкупно 159,8 поени, од кои 30 поени од наставно-образовна дејност (НО), 75,3 поени од научноистражувачка дејност (НИ) и 54,5 поени од стручно-апликативна и организациско-развојна дејност (САОР), со што го надминува потребниот минимум број поени за избор во звањето вонреден професор.

Врз основа на целокупната анализа на наставно-образовната, научноистражувачката, стручно-апликативната и организациско-развојната дејност, како и на остварените резултати и професионалниот развој на кандидатката, Рецензентската комисија оценува дека доцент д-р Христина Серафимовска во целост ги исполнува условите за избор во наставно-научното звање вонреден професор. Имајќи го предвид наведеното, Рецензентската комисија со задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип **да ја избере доцент д-р Христина Серафимовска во наставно-научното звање вонреден професор за наставно-научната област менаџмент и бизнис.**

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Марија Магдинчева-Шопова, редовен професор, претседател, с.р.

Проф. д-р Мимоза Серафимова, редовен професор, член, с.р.

Проф. д-р Мичо Апостолов, редовен професор, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Ред. бр.	Наставно-образовна дејност	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
4	Избор во звање доцент	30				30
	ВКУПНО					30
Ред. бр.	Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
2	Дел од монографија или научна книга Ред. бр. 9	1	6			6
4	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор, втор автор, останати автори) Ред. бр. 1 (единствен автор) Ред. бр. 3, 4, 5 (прв автор ≤ 5 автори) Ред. бр. 6 (втор автор ≤ 5 автори) Ред. бр. 2 (останати автори ≤ 5 автори)	6	1x11.7 = 11.7 3 x 9 = 27 1 x 6 = 6 1 x 3 = 3			47.7
5	Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови на научен собир Ред. бр. 7 (единствен автор) Ред. бр. 8 (останати автори ≤ 5 автори)	2	1 x 2,6 = 2,6 1 x 2 = 2			4,6
9	Учество на научен собир со реферат (усно) во земјава и во странство. Ред. бр. 10, 11			2	2	4
14	Учесник во научен проект (максимум во три проекти). Ред. бр. 24			1	3	3
20	Член на организациски или научен одбор на научен собир. Ред. бр. 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 и 21	9	1			9
24	Рецензент на научен труд (СЦИ, ЦА, останати). Ред. бр. 22			1	1	1
	ВКУПНО					75,3
Ред. бр.	стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
8	Учество на стручен собир со реферат (усно) Ред. бр. 25, 26, 27 и 28	4	0,5			2
10	Член на уредувачки одбор на стручно списание.ед. бр. 29, 30 и 31	3	0,5			1.5
13	Учесник во научен проект (максимум до три проекта). Ред. бр. 32	1	5			5
19	Стручни награди и признанија. Ред. бр. 43	1	4			4
27	Член на универзитетски или владини тела Ред. бр. 33, 34(3), 35, 36	6	5			30
28	Член на факултетски орган, комисија Ред. бр. 37(3), 38, 39 и 40	6	2			12
	ВКУПНО					54.5
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					159,8